

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K

Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Hirdetések és Nyilat térd ája előre fizetendő.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Városi ügyek.

Az érdek, ha általános dolgok felé irányul, a közügyet karolja fel s azt szolgálja: elismerésre méltó, magasztos jellemvonás; ellenben ha önzés, egyéni, szubjektív érzelmekkel párosul s a minden szentnek maga felé hajlik a keze féle politikát korpoltálja: elítélendő s mint a bojtortjánt, a tövist el kell pusztitanunk.

Minden megyében, minden városban a lap legyen az az általános őrszem, amely éber figyelemmel kísérje a közügyek folyását s ha egyéni érdekeket vesz észre, az ellen szólaljon fel kiméletlenül. Azért jó azután az, ha a vidéki lap mindig lokális színezetű érdekeket hangoztat s nem általános, könyomatosokból vett frázisokat.

Lokál patriotisztikus érdek legyen az a ténta, amelybe a szerkesztő tollát belemártja s nem árt az néha, ha annak a pennának hegye is van, olykor olykor szur, vág, üt s nem baj ha ütöttik is, mert hiszen szellemi párbaj az, melyben adunk, de kapunk is sebeket!

A mai társadalom már régen belátta és szerkezete is olyan, hogy a jogos önzés előtt tárt kapukat nyit és nem itéli el, de nem is szabad neki azokat a törekvéseket elítélnie, amelyek nemzetgazdaságtani tekintetben hasznos hozóknak ígérkeznek a városra, a vármegyére néve, legyen azután az a haszon akár anyagi, akár szellemi.

A munkafelosztás elve teljes uralomra jut e tendenciák honorálása által, mert amit az egyednek, a résznek enged a társadalom, azt az egésznek javára fordítja. Egyes egyedüli vágyunk és

önzetlen ohajtásunk és törekvésünk az, hogy Fogaras a legjobb eszközökkel és a legtokéletesebb fegyverekkel lépjen arra a küzdőterre, ahol a harcban önző, de nem egyéni érdekek folynak s aki bírja, az marja. Mert tudjuk azt nagyon jól, hogy mi úgy élünk itt éppen, mint a vízben a hal, vagyis hogy a nagyobb hal megeszi a kisebbet.

Tehát itt világbékéről szó sem lehet, de nem is jó volna, mert hiszen forrongás, evolúció, eszmék, tervek harea, pro et contra alkotják az életet. Az élet pedig folytonos küzdelem, most engem sebeznek meg, majd meg én vagyok a diadalmas. A csendesség, az már halál. Jogos önzés s. ól belőlünk akkor, amidőn azt ösztönözzük, azon fáradozunk, hogy a vármegye szívét: Fogarast erősítsük, mert tudjuk azt, hogy a milyen a szív, olyan a vérkeringés, a vegetáció. Ha a szív beteg: lassu, csendes az ütőér verése, ellenben ha egészséges, tiszta, friss, üde az egész élet.

Most főispánunk azon fáradozik, hogy pénzügyigazgatóságot kapjon Fogarason! Régi eszméje, terve ez már lapunknak. Sokszor bemártottuk már ezért a terv megvalósulásáért pennánkat a kalamárisba s amint látjuk: nem is hiába.

Agilis és tetterős főispánunk kezébe ragadta a haladás zászlaját s fenn lobogtatja. Mint halljuk már a pénzügyigazgatóság elhelyezése iránt is folynak a tárgyalások. Valóban üdvözljük az első lépést s kívánjuk, hogy a tervet most már siker is koronázza, amelyről meg vagyunk győződve, mert hiszen főispánunk vette kezébe ez idő szerint a haladás zászlaját!

Hogy mit jelent a kir. pénzügy-

igazgatóság ide való hozatala, azt magyaráznunk bővebben szinte fölösleges. Elég ha annyit említünk itt egyelőre, hogy másképpen fogják intézni az adóki-vetés reformját is, mert az illetők autentikus, biztos forrásból kapván az adatokat, ismervén a helyzetet ugyszólván mindenkinek, vagy legalább is sok embernek másként fog ezután számítani az adója és az azokkal járó illetékek.

Az összes magyar törvényhatóságok székhelyei között alig van még egynéhány, ahol a decentralizáció elvénél fogva nem volna meg az állami adminisztráció másodfoku hivatala.

Mi nekünk fájt az, az önzés démona dolgozott bennünk, hogy más helyeken, amelyek velünk egyidejűleg harcoltak, küzdöttek a pénzügyigazgatóság felállítására mellett, azok a városok már azt mind megkapták, reméljük azonban, hogy most mi is megkapjuk.

Szeretnénk azonban, ha a középonti centrál palota is megvalósulhatna Fogarason, hogy abban az épületben végre valahára Thália, a színészet is megtalálhatná már a maga otthonát, mert igazán szégyen, hogy a kulturának, a művészetnek még most sincs otthona a huszadik században — Fogarason.

Egyelőre azonban ne markoljunk sokat, mert keveset fogunk szorítani, maradjunk meg most csak a kir. pénzügyigazgatóság mellett! Üdvözljük az eszmét, tervet, üdvözljük agilis főispánunkat, aki elhatározta lelkében azt, hogy a kir. pénzügyigazgatóságot felállíttatja Fogarason.

Valóban elmondhatjuk a latinnal: „exegit monumentum aere perennius!”

Halmay Gyula.

Árvaház Büdingenben.

Posta Maxstadtban, 1911. IX. 2.

Örömmel értesitem, hogy a *Sirolin „Roche“* nagy szolgálatot tett nekünk, különösen influenza ellen vált be nagyon jól s nem is tudok hasonló megbetegedések ellen biztonságosabb szert, mint a *Sirolin „Roche“*. Mindenkin segített, aki használta.

Mária Franciska nővér,
betegápolónő.

Árvaház.

Pépinvilleben, 1911. VIII. 23.

Bátorkodunk önnel örömmel közölni, hogy a *Sirolin „Roche“*-sal gyermekeinknél jó eredményt értünk el, amiért legnagyobb megelégedésünket nyilvánítjuk. Jó hatást tett gyermekeink köhögése és nyakfájdalma ellen, ami nagy enyhülést és megkönnyebbülést szerzett nekik.

Mária Leo, Jézustársasági nővér,
főnöknő.

Brünn, 1910. szeptember.

A szünidei gyermekeletp idei szezonjának lezárásakor az alulírt egyesületi vezetőség indítatva érzi magát arra, hogy tisztelettel közölje Önnel hálás köszönetét, amiért az orvosi kezelés alatt levő gyermekeknél az Ön *Sirolinja* a szünidei telepen oly kedvező hatást ért el.

A brünni szünidei telep bizottsága Gross Ullersdorfban.

Sirolin, Roche
értékelése

Közgazdasági kérdések.

A magyar nemzet közgazdasági kérdések iránt való érdeke még nem fejlődött ki. A nemzetet politikai helyzete századokon át önvédelemre szorította, s azért az alkotmányos élete és felfogása tiszta és önálló, intézményei államjogi szempontból kifogástalanok. Bátran elmondhatjuk, hogy államjogi iskolázottságunk oly nagy, hogy falusi politikusainkból is kitelnék egy-egy montenegrói miniszter, csak az a baj hogy a világnak nincsen szüksége annyi miniszterre, mint amennyi kereskedőre, iparosra, jó gazdára, szorgalmas magvetőre, s így a rengeteg sok malomalatti politikus sokkal észszerűbben töltené idejét, ha életfeladatát végezné szorgalmasan.

Sajnos, közgazdasági téren nem állunk ott, ahol a politikában. Elmaradottságunk itt egyénileg és társadalmilag is erősen szembe-tűnik. Pedig erőink kifejtése rendezett közgazdasági viszonyok nélkül el sem képzelhető. Érzik ezt úgy a legnagyobbak, mint a legkisebbek kik csak valaha e téren működtek. Hogy pedig a nemzetet ebben az irányban is neveljük, s hogy annak eredménye is legyen, arra hosszú idő kell. De ezek mellett a közgazdasági életben a munkával és az izzadsággal meg kell barátkoznunk, s ha kell, a nélkülözésekkel is. Erre tanít bennünket gr. Széchényi István, s az egész kérdésben — valljuk meg — ez a legnehezebb.

Ki ne törekednék az anyagi függetlenség után? De vágyaink korlátozásában, igényeink leszállításában, tehát a rendezett háztartás megteremtésében már gyengék vagyunk. Pedig csak ily lelki erővel felfegyverkezve érhetjük el az óhajtott anyagi függetlenséget is. Ime, ezek általános igazságok, mindenki ismeri, de senki sem követi, s mi is csak azért mondjuk el, mert vannak igazságok, melyeket sokszor kell ismételni, hogy a köztudatba átmenjenek.

Társadalmi téren sem tudunk az említett okok miatt eredményes közgazdasági te-

vékenységet kifejteni. A divat a jelszó és ez elkap bennünket; többször csoportosulunk a vezető ember személye, mint az eszme mellé.

De maga az államélet fejlődése nem várhat addig, amíg e téren is javulás áll majd be. Előrehaladottabb államokkal folytonos érintkezésben kell lennünk, mert mindenféle ügyletnél a járatanabb, a tapasztalatlanabb huzza a rövidebbet. Minden ügyletnél a hagyományos magyar lobbanékonyosság helyett higgadtan, józan számítással, a viszonyok helyes mérlegelésével és bölcs előrelátással kell eljárni. E téren semmit sem ér az erőszakosság és a nagy hangu, lármás, bőbeszédűség, de annál nagyobb a sikere a kitartásnak.

Legnagyobb vezető embereink között azok, kik ezen hiányokat legjobban érezték, hogy elmaradottságunkat pótolják, hogy a szabad eszmék küzdőterén, a szabad intézmények meghonosításában el ne maradjunk, sokszor lázas siettséggel idegen intézményeket honosítottak meg, nem törődve azzal, hogy azok az előrehaladottabb nemzeteknél is csak hosszas fejlődés eredményei, s az ottani viszonyok és igények szerint módosultak. Sok idegen intézménynek adtunk helyet, sok idegen plántát ültettünk hazai földünkbe, amelyek itt csak éretlen, vad gyümölcsöt termeltek, s tagadhatatlan dolog, hogy közgazdasági életünk sok hibája és ügyes-bajos dolga innen ered. Azért ne mindig az egyesekben, hanem intézményeinkben is keressük a hibát.

Az elszegényedés, a panasz, a nyomor általános. Kötelessége a legnagyobbak ugy-mint a legkisebbnek a bajokat fürkészni, mert az állapotok így nem maradhatnak. De épen e téren nem mondhatja magát senki csálhatatlannak. A közgazdasági életben mutatkozó depresszióknak okait egyoldalulag nem lehet megállapítani. Ezerféle érdeknek és viszony-nak egybevetésével melyek egymásra kölcsönösen hatnak, lehet a bajok okát, s az orvoslás módját eltalálni.

A történelmi mult időkön és hagyományokon, az egyforma jogi és társadalmi szo-

kásokon kívül alig van intézmény, mely a haza minden lakosát oly szorosán egybefűzné, mint a közgazdasági érdekek közönsége. A veszély, amely ezekből származhatik, egyaránt sújt mindenkit, hívják azt bármiféle nemzetiségű vagy anyanyelvű honpolgárnak.

Azért fogjunk kezét a közös munkára, s akkor sok valódi és még több képzelt baj megfog szünni és elnémulnak a panaszok. Pedig ki ne óhajtaná ezt? **Arkturusz.**

A cselédügy.

Régen nem foglalkoztunk már a cselédüggyel lapunk hasábjain, mert ezt a legtöbb ember privát, belügynek tekinti; pedig bizony megérdemli, hogy egy pár röpke szót írjunk róla.

Fogaras négy éve már, hogy rendezett tanácsu város lett, de még a cselédügyet mindezeideig nem látjuk kellőleg rendezve „inter muros!“

Nincs ugyanis még most sem Fogarason cselédelhelyező intézet, mint az más rendes és nagyobb városokban van. Pedig erre bizony nagy szükség lenne Fogarason is.

Szükséges volna pedig elsősorban is azért, hogy a gazda, vagy pláne maga az uriaszony ne szaladgáljon cseléd után, hanem lennének alkalmas cselédszerződtetők, ahova csak be kellene jelenteni a cseléd hiányt s nyomban szegődtetnének oda ügyes, alkalmas, rendes cselédet.

Másodszor fontos az ilyen cselédelhelyező intézet azért is, mert ott a cselédek — mint más heilyen divik — állandó orvosi felügyelet és vizsgálat alatt állanak s így nem fordulna elő azután az sem, hogyha az egyik helyről elbocsátják a cselédet valami betegség

T A R C A.

Későn.

Irta: Türr A. Viktor.

I.

Ha úgy tetszik, kedves barátnőm, elmondok egy rövid történetkét az „Ó“-ról. Remélem meghallgatja?

* * *

Az X-i fürdő tánctermeben a koringó utolsó akkordjai is elhangzottak. A nap mosolyogva bukkant elő a távoli bércek ormain. Hajnalodott! Milyen gyorsan repül el egy béli éj, azt csak az tudhatja, kinek „Ó“-je van, vagy volt.

Ormay Istvának a legdrágább „Ó“-je Vilma volt. Épp most bucsuznak a legdrágább bálój után. Egy tizenöt éves lányka és egy husz éves ifju állottak egymással szemben. Iván megfogta a lányka kezét és így szólt hozzá:

— Holnap Párisba utazom. Éljen boldogul Vilma kisasszony.

— Isten Önnel! Egy év múlva tán újra találkozunk. Nemde sokszor és sokat fog nekem írni és nem feledkezik el a nagyvilág zajában a kis Vilmáról?

— Ugy lesz és Ön sok szorgalommal fog válaszolni.

— Igérem.

Ennyi volt az egész. Elváltak. Egy biztató tekintet, egy gyengéd kézzorítás kísérték Ivánt utain. Messze, nagyon messze szakadtak egymástól. Vilmát egy csendes kis falucska fogadta ölébe, Ivánt hivatása egy nagy világvárosba vezette.

II.

Három év mult el. Ormay Iván látta Páris, fakadó kacajával, féktelen szeszélyeivel, rohanó élveivel, ezer csábjaival és szebbnél-szebb bájaival. De a csábok örvénye nem nyelte el őt. Büszkén és szilárdul állt köztük mint a pálma. Előtte lebegett mindig „Ó“, a kedves lányka és a csábok és kísértések visszapattantak róla . . .

— Ha visszatérek, ha látni foglak, ha karjaimba zárlak, mily büszkén, fölemelt fővel mondhatom el, hogy méltó vagyok hozzá!

Boldog idők, édes álmok, oly csalógatók mint a délibáb, melyet kóbor felső, durva széltől üzetve még meg nem semmisített.

* * *

Vilma és Iván levelezése mindig melegebb, mindig bizalmasabb lett. „Ó“ olyan szépen, oly szorgalmasan válaszolt a levelekre. Iván látta lelke fejlődését, látta amint

a kis leánykából nagy leány lett, aki az elválásukkor még lepkét kergetett, ma már komolyabb dolgokkal foglalkozott.

Messze, távolt az édes otthonról, idegen népek és emberek között a legérdektelebb levél is örömet okoz, hátha még „Ó“ írja, „Ó“ beszél hozzánk benne, azokkal a lány, édes szavakkal, a piros mosolygó ajkakkal, azokkal a távolban is égető szemekkel . . . E három év alatt sok szép napja volt Ivánnak. Egyszer csak meginvitálja a fiatal embert Vilma vőfélynek, hamiskásan jegyeztén meg, hogy ezuttal nem ő a menyasszony, hanem a nővére.

Iván sietett haza, a szép hazába, abba a kis faluba, ahol majd várni fogja „Ó“ és majd elmondja: „Isten hozta!“

— Mily távol is voltunk mi egymástól — mondogatta a fiatal ember. — Páris, Strassburg, München, Bécs, egész örökkévalóság fekszik közöttünk. Szép az egész föld, szép a világ, de mégis legszebb a haza földje . . .

Most pedig halljuk Ormai Ivánt magát beszélni.

III.

. . . Közeledtem a falucskához, ahhoz a kis menyországhoz, melynek „Ó“ volt az anyyala . . . Szemközt állottunk ismét: „Ó“

miatt s a másik helyen pedig az „urget necessitas!“ elvénél fogva (mert nincs más) megfogadják, tovább nem terjesztené a bajt.

A cseléd természetesen titkolja baját, a család mitsem sejt róla s így bizony a családtagok, akik elküldik vele a gyermekeket, nagyon könnyen elkaphatnak tőle (t. i. a cselédétől) bármiféle betegséget.

Erre ugyan azt mondhatná valaki, hogy az olyan cseléd — vagy általában sok cseléd — nem jelentkeznék a cselédhelyező intézetben, hanem kéz alatt szegődnek el, mert úgy nem kellene fizetniök a gazdáknak a cselédközvetítőknél. Igen, de magán uton nem volna szabad fogadniok cselédet a gazdáknak, csak a cselédhelyező intézet révén, amely természetesen rendőri felügyelet alatt állana s megszabott áron közvetítene a cselédeket. Így azután részben rendszabályozva lenne a cselédügy Fogarason is.

Ezen a réven lehetne fogadni mindig tiszta, rendes cselédeket, de ezek háta mögött rejlenék még mindig az óriási kérdőjel, t. i., hogy erkölcsösöket-e?

Mert tudjuk azt, hogy a cseléd erkölse legtöbbször hadilábon áll a jó fogalmával. A mérleg inkább az erkölstelenség felé hajlik.

A „cseléd“ még mindig a társadalom legalsó fokán álló embert jelenti, pedig lám a vas a legolcsóbb, legkevesbé becsült fém és mégis a legnélkülözhetetlenebb!

Az emberek is így vannak.

Sok rászorul embertársa segítségére, mert sok a munkaerő és kevés a munka-

adó, csekélységnek tartjuk a cselédkérést, pedig fontos! Igaz ugyan, hogy a cseléd ma már nagyobb ur, mint a gazdája. A hatóság által is sokszor becézgetett személyiség. Egy cselédpertől jobban félnek a rendőrségnél, mint a poloskától, mert az elmegey Ponciustól Pilátusig és mi fő: sok tanácsadója van. Kényes ügy a cselédper! Pedig bizony nem érdemlik meg, mert manapság sok helyen többet dolgozik a háziasszony, mint a cseléd, mert inkább megcsinálja ezt vagy azt a dolgot maga a háziasszony, mintsem, hogy annyi mérget és boszuságot nyeljen nap-nap mellett!

De viszont sok helyen nagyon kímélik a cselédet, elkényeztetik s ha ilyen cseléd szigorubb helyre kerül, kényes lesz, nyegle, hajtócs, dologtalan, lusta, s az efa jta „diszitó jelzőket“ (epitheton ornanszokat) a cseléd könyvében a gazdának megrögzítenie manapság már nem illik, vagy pláne nem is szabad, vagy jót vagy semmit!

A cseléd manapság már legtöbbszörre az a bizonyos eltűrt, házi rossz, aki csak azért szolgál, hogy egyik jól és sokat és mi fő: keveset dolgozzék! Ugy, hogy már ők kifürkészik, hogy hol van kevés dolog, de jó fizetés és jó koszt s oda törekednek s úgy válogatnak éppen a helyekben, mins a szokásmondás szerint: a kondás a pergőben!

A cseléd tehát: jó és rossz!

A jó cseléd elnevezést az ügyes, gyors, tiszta leány kapja leginkább, de aminek mérvadónak kellene lennie, az erkölcs — nulla!

Pedig, hogy milyen fontos az erkölcs családunkra nézve, azt legjobban azok

az asszonyok tudhatják, akik keveset vannak otthon s így a gyermekek leginkább a cseléd égise alatt állanak s tanulják a jó erkölcsöt, amit az beszél, vagy írja a szebbnél-szebb leveleket „ő“-nek... Ilyen körülmények között azután maga a háziasszony teszi rosszá, legtöbbször azt a cselédet, mert felügyelet hiányában tudja azt, hogy ez vagy az szabad, eleinte tartózkodva, később azután inkább függetlenül, szabadon cselekszik, míg az szokássá nem válik nála.

Bizony, bizony! sok történik odahaza, vagy a sétálás közben, mikor a szegény gyermek csinos bábnak felcicomázva sétál a cseléddel a Vár-téren, vagy a Városligetben egy-egy hadival, akik ilyenkor az „andung“ kedvéért egy-két pohár sört vagy bort is felhajtának s hogy milyen épületes társalgást hallhat ilyenkor az a fogékony gyermeklélek, azt képzelhetni?! Hiszen a cseléd már előre tudja, hogy mikor megy el asszonya a háztól s ő úgy rendez be a maga dolgait, a találkát stb. . . .

Hosszu és szomorú tapasztalat bizonyítja, hogy a gyermekek a cselédétől sokszor megromlanak s a rossz, nemtelen példa fiatal lelküket megmetyelezi.

Legtöbb helyen a gyermeknevelés az anya gondja, az ő reszortjába tartozik, mert az apa nincs otthon, hiszen övé az élet gondja. Na már most, hogy az anya sincs otthon, lehet gondolni, hogy a tanuló gyermek hogyan végezheti kötelességeit!?

Pedig bizony az is sokszor előfordul, hogy nincs otthon; mert van ám sok olyan anya, akinek az otthona, a családi tűzhely csak harmadrendű dolog.

és én. Kis keze kezemben nyugodott, nyájas szemsugara szívemig hatott, édes mosolya megigézett. A kis Vilmából 3 év alatt viruló hajadon lett. Nem győztem betelni látásával. Igen, ő szép volt, mint a viruló élet, kellemes, mint az illatozó virág, jó, szerény mint az ártatlanság, vonzó mint a csáb, takarékos mint a hangya, szorgalmas, mint a méh és háziasszony mint a fecske. Egy hétig voltam a kedves körben. Gyönyörködünk a menyasszony, a szép Margit boldogságában. Pompásan mulattunk a lakodalomban. Mindig az én Vilmám mellett voltam. Hisz oly sokáig voltunk távol egymástól s oly sok mondani valónk volt egymásnak. És ismét el kellett válnunk. Nekem tanulmányaimat kellett befejeznem. A diploma és a szív néha karöltve járnak! Fájó érzés, mély szomorúság fogott el, mikor elváltunk. Eddig csak arról volt szó, hogy egy évig nem látjuk egymást. Mennyi minden történhetik egy hosszú év alatt . . . Nos, kíváncsi tudni az év történetét? Rögtön befejezem.

IV.

Ormay István ezuttal Bécsben lakott. Szorgalmasan levelezgettek. Minden levél, melyet „Ő“ írt, egy-egy boldogsággal töltött hozott Ivánnak. Fél év múlt el. Ekkor a következő levelet kapta Vilmától:

„Drága barátom! Reszket a toll a kezemben. Fejem ég, szívem repedni készül, midőn e kínos sorokat írom. Holnapután lesz az esküvőm. Férjem, Barnai Károly. Oh miért kellett ezt megérnem? Bocsásson meg nekem, drága barátom, de vannak az ember életében bizonyos körülmények, melyek a legszentebb érzeményeket is megsemmisítik. Isten Önnel s felejtse el a szerencsétlen Vilmát.“

Szegény fiatal ember! Hetekig láz gyötörte. Élet-halál közt lebegett. A fiatal erő győzött. Az élet visszatért, de a szív meg volt ölve. Feledésre, szórakozásra vágyott. Kezeibe vette a vándorbotot és azóta nem hallott róla senki.

És „Ő“? „Ő“ csakugyan férjhez ment. Neje lett egy 50 éves agglegénynek, kinek 40—50 ezer korona évi jövedelme volt. És Vilma, a szerény, jó leánynak a szívét megszállta a nagyravágyás ördöge. Hogy fény és pompa között éljen, nagyon drágán — életboldogsága árán — szerezte meg azt.

V.

Egy napon betoppán hozzám egy magas, beteges kinézésű uri ember. Angolul szólt és Ormay Iván után kérdezősködött.

— Öt éve már nem hallottunk róla,

uram, semmiféle hírt — mondottam elfojtott szomorúsággal — pedig ő a legjobb barátom volt.

— Hát annyira megváltoztam, hogy rá se ismersz bennem Ormay Ivánra?

— Bizony nagyon megváltoztál.

Elbeszélte azután, hogy Amerikából jön, hol mint vasuti mérnök működött, még pedig nagy szerencsével, mert szép kis vagyont szerzett, de azért csak haza vágyakozott! Én tudtam mit gondol és siettem neki a még négy év előtt kapott és címére érkezett levelet kézbesíteni. „Ő“ írta Vilma! Szótlatlan olvasta végig, majd leült íróasztalunkhoz s megírta a választ. A következő szavakkal nyújtotta át mindkét nyitott levelet:

— Ha átolvastad, küld rendeltetési helyére. Isten veled, most már szívem nem vágyik úgy itt maradni.

Az egyik levél szólt: „Egyetlen barátom! Férjem meghalt, ismét szabad vagyok. Oh Iván bocsásson meg, nyujtsa jobbát a szegény Vilmának“. — A felelet ez volt rá: „Asszonyom! Én nem vagyok az az ember, akit ma eldobunk, holnap meg felveszünk. Én megbocsátottam önnek, de utaink örökre elváltak. Ormay Iván.“

Első a fényűzés, a világ szemébe való porhintés és úgy jön végül a: családi szentély . . . Ilyen körülmények után vagy között jön azután az iskolákban a szabályszerű, rossz, szekunda stb.

Szivleljék meg e sorokat a cseléd-tartók, olvassa el a hatóság és állítson fel az ő égise alatt: cselédelhelyező intézetet Fogarason!

H. Gy.

— **Munkatársainkhoz.** Tisztelettel kérjük mindazokat, a kik lapunkba bármiféle közleményt adni óhajtanak, hogy legkésőbb csütörtök estig a kézirat beérkezék, mert a pénteken délután, vagy szombaton beérkező kéziratok már a jövő számra maradnak.

H I R E K.

Szabad Liceum.

Közönségünk, Fogaras intelligenciájának crème of crém-je híven kitartott a felolvasók mellett és a legutolsó előadásra is teljes számban jelentek meg azok, akik városunkban legtöbbet tanultak, de akik mégis (vagy talán inkább: éppen azért) azt tartják, hogy tanulni mindig lehet, mindig szükséges és tanulni mindig jó.

Mult szombaton *Prohászka János dr.* adott elő a magyarok rokonairól. Előadása első felében plainairben foglalkozott a magyarok eredetéről szóló tudományos véleményekkel. Nagyon érthetően és világos összefoglalással (ez is plainair!) adta elő Révai-nak, Budensnek, Hunfalvinnak azt a tanítását, amely szerint a magyarok a finn-ugor népekkel állanak közeli rokonságban, de ismerette Vámbérynek a nézetét is, amely a török néppel való atyafiságunk mellett foglal állást. Nyelvészek és történésszek elkeseredett vitáiról beszélt és dicséretreméltó tárgyilagossággal egyik tulzó felfogással sem azonosította magát. Nyelvész létére Szinnyei közvetítő tanát fogadja el, vagyis a historikusoknak is megadja a maguk igazát. Ez a nagyon valóságos tudományos felfogás azt tartja, hogy nyelvünk a finn-ugor népek nyelvével rokon, vérünk, nemzeti jellemünk, néprajzi sajátságaink pedig a török népekhez áll közelebb.

Beszélhetett volna még Vámbérynek kalandos eszméjéről, amely szerint a magyarok csak Magyarországon tanultak meg magyarul, némelyeknek arról a felfogásáról, hogy a törökfajú magyar vogul szomszédaitól tanult meg beszélni, Marczali véleményéről, hogy népünk fele fehérbőrű török, síkföldi lovas nép, másik fele fekete, ugor, erdei fajta.

Előadónk nem beszélt róluk. Szaktárgyakat irodalmilag is művelő, lelkes fiatal tudósoknál ritka mérséklettel csak annyira terjeszkedett ki, amennyiről gondolhatta, hogy nem lesz közönségére fárasztó és unalmas.

Előadásának első részét képek nélkül, teljes villanyfényben mutatta be (ez is plain air!) míg a második részben az Urániától kapott szép színes képekkel illusztrálta a finnekről szóló és Ispánovits Sándor dolgozata nyomán haladó tartalmas felolvasását.

Most használtam először és csak egyetlen egyszer a felolvasás szót, mert Prohászka úgy olvas, hogy nem lehet olvasását a szabad előadástól megkülönböztetni. Tiszta, ér-

telmesen, világosan csendülő hangján oly közvetlenül, oly elevenen és természetesen olvastott, hogy közvetlensége még előadás közben is többször fakasztott önkénytelen, közvetlen tetszésnyilvánítást, amely végezetkor általánosan megnyilatkozott a népszerű fiatal tanár, az ideai Szabad Liceum időrendben utolsó felolvasója iránt. Szid.

— **Értesítés!** Az összes hírlapok husvéti számára csak az előjegyzettek számíthatnak elsősorban, miért is kérjük a t. közönséget f. hó 31-ig előjegyezteni magukat lapunk kiadóhivatatalában.

— **József nap.** Március 19-én a tavasz első, nevezetesebb névnapja. József napot főispánunk itthon töltötte ez idén és így alkalma nyílt a vármegyei tisztikarnak és a társadalom előkelőinek, hogy ragaszkodásukat, szeretetüket, őszinte jókívánsággal tolmácsolják Öméltóságának. A tisztviselőikar a kitett ivén gratulált, a főispán úr fél 12-ig fogadta a tisztelgőket.

— **Diszgyülés.** A fogarasi áll. polg. leányiskola tantestülete Botta Anna igazgató nyugalomba vonulása alkalmából folyó hó 24-én délelőtt fél 12 órakor a vármegyei ház nagytermében diszgyülést tart, melyre ezuton is meghívjuk városunk közönségét, iskolánk tanügybarátait. — Sorrend: 1. Az elnöklő kir. tanfelügyelő a diszgyülést megnyitja. Az ünnepeltet egy küldöttség meghívja a diszgyülésre. 2. Isten dicsősége, karének, előadják az iskola jelenlegi és volt növendékei. 3. Beszédet mondanak: a) Radvány Ferenc dr., kir. tanfelügyelő. b) Major Károly dr., főgimnáziumi igazgató, gondnoksági elnök. c) Sárossy Károly, az intézet jelenlegi igazgatója. d) Csirják Hermin, az intézet tanító-nője volt kartársai nevében. e) Várnai Sándorné a volt növendékek nevében; egyuttal átadja az ünnepelt arcképét az igazgatónak az iskola számára. f) Rednik Erzi IV. oszt. tanuló a jelenlegi növendékek nevében. 4. Záróének. Előadják az iskola jelenlegi és volt növendékei. A magánzólamokat éneklik Madácsi Gyuláné és Jiga Máténé.

— **Műsoros-est.** A fogarasi német iskola, Zikeli Márton ág. ev. rektor tanító vezetése alatt kitűnő sikerrel mutatta be vezetőjük alapos munkájának eredményét f. hó 16-án a Páris-szállóban rendezett műsoros estélyen. Bevezetésül csinos éneket adtak elő a gyermekek, szép készülségről téve tanúságot, sugó tapsot aratva. Ezután három egyfelvonásos, tündéries szindarabot játszottak a kedves, kis szereplők, bátran, vidáman és ügyesen. Az első darabban Róth Adél és Krausz Paula tünnek ki nagyon kedves és élénk játékkal. A második szindarabban Scharscher Elza játszott nagyon jól, Brätz Trudi a bájos és fényes jelmezű tündérkirálynő tetszett nagyon a közönségnek, továbbá Róth Adél és Hintz Irén szép éneke és tánca. A harmadik darabban Scharscher Elza, Roth Ottó és Wazek Mici voltak a főszereplők. A hálás közönség zajos tapsal fejezte ki elismerését, előadás után pedig vidáman folyt a tánc reggelig.

— **Márc. 15.** A fogarasi áll. polg. leányiskola önképzőköre nagyon szép sikerű műsoros ünnepélyt tartott a nagy napon. A műsor minden egyes száma kitűnően sikerült, úgy az énekkar hazafias darabjai, mint a magánzólamok meglepték a közönséget, nagy elismerést váltva ki a hallgatókból az énektanárnő: Abel Janka és az önképzőkör vezetőjének Hajtman Etelkának

ügybuzgósága mely az ének és szavatok betanításában és sikeres, előadásában tanúsított fáradhatatlanságukban nyilvánult. Gyönyörű, lelkes szavakat, hasafias beszédet, éneket, zongorázást hallottunk ott és örült a szívünk a helyes vezetés, a minden irányu gondosság láttán, amellyel a leánykák nevelését vezetik a rátermett, buzgó pedagógusok.

— **Tudomásul.** A róm. kath. egyház vezetője: P. Simon Jenő provinciális arról értesíti lapunk utján az érdeklődő közönséget, hogy a keddre, márc. hó 28-ikára tervezett böjti szentbeszéd elmarad a közbejött akadályok miatt március hó 29-én d. u. 6 órára, amikor is P. Kory Ottó szent Ferencrendi tartomány-főnök fog beszédet tartani.

— **Mozi.** A Transsylvaniai mozgófényképszínház hetenként két este tart előadást, mindig egészen telt ház előtt. A nagyon tiszta és szép képek állandóan érdeklik a közönséget. A mai műsor is nagyon érdekesnek ígérkezik.

— **Itt a tavasz, zöldül a rét, a mező,** s bár a böjti szelek szorgalmasan fujdogálnak, a téli kabátok mégis lassanként fölslegesebbé válnak. Így gondolkozott az az ismeretlen tolvaj is, aki márc. 1-én Schönberger Adolf padlására belopódzva, egy téli kabátot és egy zsák libatollat 50—60 korona értékben ellopott. A gazda azonban észre vette, utána lőtt a kerítésen átmászó tolvajnak, de ez elmenekült, egy rossz, kopott kalapot hagyva csupán a helyszínen. Ebből indult ki a rendőrség, a kalap gazdájának kinyomozására.

— **Hatósági közeg ellen** követtek el erőszakos támadást az elmúlt héten két esetben is. Szomorú elfajulására mutat ez az emberi durvaságnak, hogy még a rend hivatalos őreit sem támogatják nehéz munkájukban, amellyel pedig mindnyájunk életét és biztonságát védelmezik. A „Fehér Bárány” című vendéglőben történt, hogy Ambros János rendőrt szolgálatteljesítés közben orozva megütötte Leabu Miklós gyári munkás, még pedig olyan erővel, hogy esáján azonnal megindult a vér. Még ennél is súlyosabb megítélés alá esik az a másik eset, hogy Dragurán János és négy társa, cigányok, éjjel megtámadták az utcán Sükei József rendőrt, földre teperték, ütötték, rugdosták, miközben a heves védekezés és a támadás folytán a köpeny zsebében volt forgópisztoly elsült és Dragurán Jánost a ballában megsebesítette. A vakmerő támadók ellen a bünvádi feljelentést megtették.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csak a magvak rovására és a vetők kárára lehetséges.

— **Zsebtolvaj.** Az elmúlt pénteki hetivásár alkalmával, a piacon, Király Istvánné pénztáskáját kinyitotta Sándor Róza vásári tolvaj és elcsente volna a benne levő pénzt, ha a tulajdonos észre nem veszi. Véletlenül azonban észrevette a turpisságot és a táskájába kotorászó kezét megfogva, tetten érte a tolvajt és a rendőrségnél feljelentette.

— **Zeneszék haragja.** A helybeli zenekar tagjai ugylátszik nem a legszebb egyetértésben élnek egymással. Erre mutat az is, hogy f. hó 18-án a Transsylvaniai, reggel 4-órákor a két zenekar ellenséges álláspontot foglalván el, csatát rendeztek egymás ellen, minek következtében nem annyira a

Több ezer métermázs a legjobb minőségű szénából eladó Fogarason Dr. SENCHEA JÁNOSNÉNÁL. A vasut közvetlen közelében.

HÁZ ELADÓ. Bethlen-utca 1. (jelenlegi Pénzügyőri laktanya) szabad kézből eladó. Értekezni Goldberger Samunál, Huréz-utca.

Mindennemű olajfestményi képminták, olajfestékek és vászon kapható **THIERFELD D.** könyvkereskedésében.

Kereskedelmi iskolát, vagy akadémiát végzett fiatal ember, ki a magyar és német nyelvben teljesen jártas a

PESTI MAGYAR KERESK. BANK

nagyszabeni fiókjánál felvétetik!

Felszerelt ajánlatok a nagyszabeni fiók főnökségéhez intézendők.

+ Gummi +

Legjobb amerikai különlegességek. Tucatja 3, 4, 5, 6, 7 és 8 korona, ha beküld 1.50 fillért bélyegben: kap 6 db. mintát; ha 50 fillért 2 db. mintát bérmentve, diszkrét csomagolásban:

PILLMANN REZSŐ cégtől, BRASSÓ.

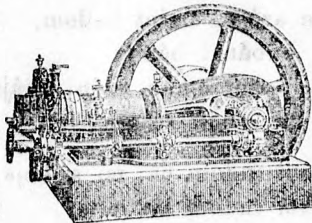
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

Mótorok

és Lokomobílok!

Gyors
szállítás!

Kedvező
fizetési
feltételek!

Messzemenő jótállás!

Drezdai Mótorgyár részv.-t.

Németország legrégibb, legnagyobb mótorgyára

VEZÉRKÉPVISELŐ:

GELLÉRT IGNÁC és TSA

BUDAPEST, V, Koháry-utca 4.

(Alkotmány-utca sarok).

Figyelem: ELADÓ HÁZ! Fogarason, Sterzing-utca 4. szám alatti emeleti bérház, földszintes lakóház, üzlethelyiségek és kert (építőtelek) szabad kézből eladók. Bővebbet: Modjeseh Pál urnál Fogarason, vagy a tulajdonosnál: özvegy Tóth Józsefnél Budapesten, Albrecht ut 8. szám alatt.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. Oetker sütőporát használja a 12 f.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánl. élesztőpótló.

Használata által minden tézta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-fele Vanílineukor a 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tézstának, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fél-csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kg. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő arómájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanílineukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!

Kapható Fogarason:

Ifj. Borsai Ferenc, János I., Thierfeld Lipót és Rothschild Testvérek drogériájában.

Uri- és hölgykalapok legjutányosabb és legelőnyösebb
:: beszerzési forrása ::

WELTHER JÁNOS

FOGARASON.

Ferencz József-tér 18. sz.

Keresztény-fele házban !!

NÁLAM VÁSÁROLT:

kemény kalapokat díjmentesen igazítottok a fejformához. Cilindereket díjtalanul vasalok. Legújabb uri és hölgy sportsapkák, uri és gyermek szalmakalapok legnagyobb választékban

UJDONSÁGOK:

Uri- és hölgykalapokban párisi és bécsi divat szerint. Legnagyobbraktár sport- és gyermekkalapokban, legolcsóbb és legjobb kivitelben gyermek sport kalap . K 1.40

Bársony szallaggal K 2.80-tól felfelé. !

Javítások uri és női kalapokban minden időben gyorsan és legjobb kivitelben készíttetnek.

ELSŐRANGU GYÁRTMÁNYOK

RAKTÁRA!

Női gyászkalapok 24 óra alatt megrendelésre szállíttatnak!

4 fillérért tisztít bármilyen gallért, kezelőt

Gzink

Kolozsvárt.

Vidéki csomagolás díjtalan!

Bruckenthal-utca 16-ik (Gagyiféle házzal szemben) számú házak eladókk!!
Bővebbet a kiadóhivatalba

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

réz- és vasbutor gyáramat

ARADON, József főherceg-ut 11. szám és Karolina-utcai sarokházba helyeztem át :: ahol

réz- és vasbutorokat

a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben készítik. Rézágycat, mosdóasztalokat és éjjeli szekrényeket márványtappal, ruhafogasokat, vasbutorokat, sodrony ágybetéteket és kocsikulcsokat, gyermekágyat és gyermekkocsikat, kerti berendezéseket, tűzmentes pénzszekrényeket, faredőnyöket és roletákat önműködő hengerekkel, rugókat és ruganyos árukat a legolcsóbb árakon. Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesítek.

GARAI KÁROLY
RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11.
TELEFON 847.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam illő tisztelettel ::

A mesterdalmok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

KAUCSUK SAROK!

Szép = olcsó!

Csak 3 korona
egy rend férfi-ruha vegyileg tisztítva és gőzzel vasalva!

A fazonért, a pecsét ki nem jövésért, valamit a ruha meg nem puhulásáért jótállást válllok, ugyszintén a festésért és tisztításért is!

Gyászruhák

24 óra alatt, bármilyen munka 2 nap alatt el lesz intézve. Szíves pártfogását kérve, maradok tisztelettel ::

Vagács János

kelmefestő és vegytisztító.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy több évi tapasztalataimból kiindulva, igen tisztelt vevőim és a nagyérdemű közönség kényelmére, egy igen szép, dusan felszerelt tavaszi és nyári, bel- és külföldi:

szövet raktárral

bővítettem ki műhelyemet, melynek megtekintésére — vételkötelezettség nélkül — igen kérem a mélyen tisztelt közönséget. Teljes tisztelettel

BARDÓCZ KÁROLY férfi-szabó.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

SINGER

„66“

a 20. század varrógépe.

Csakiscégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

SINGER CO. varrógép részvénytársaság.

Fogaras, Ferenc József tér 20. sz.

Egy a fehérneműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik!

Ha „Forhin“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a »FORHIN« a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban. Erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele. Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalm. képezett Rézkénport s bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a **FORHIN**-gyártól Budapest, VI., Váci-ut 93.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra.

Gyümölcsfacsemetek sétányfák, diszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok

(elsőrendű aru) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Három évi jótállás mellett

szállítok, vidéki megrendeléseket is utánvét mellett!
Nem megfelelő esetén vissza veszem, vagy kicserélem!

Korona
4.80 fill.

Korona
7.80 fill.

Egyfedelű nikkell-

óra

belső üvegfödél, láncsal!

Egy dupla 3 fedelű

fehérfém Roscof óra

láncsal hozzá!

Részletfizetésre (10 évi jótállás)

OMEGA órák, arany, ezüst és acélban. } Bizonyítványokkal ellátva!
Schaffhauseni órák, " " " " }

Nagy választék arany, ezüst és China-ezüst tárgyakban. Továbbá inga-, ébresztő-, zenélő-, fal-, konyha- és irodai-órákban!

Ütő- és ébresztő órák. GRAMOFONOK és lemezek mind újabb és újabb fűvételekkel!

Törött aranyat és ezüstöt becserelek és veszek.

ROSENBAUM JÓZSEF,
ékszerész és műorás. — FOGARAS — Ferenc József-tér 17.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltek!

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltek!

Az egészségnek a legjobb szolgálatot teszi:

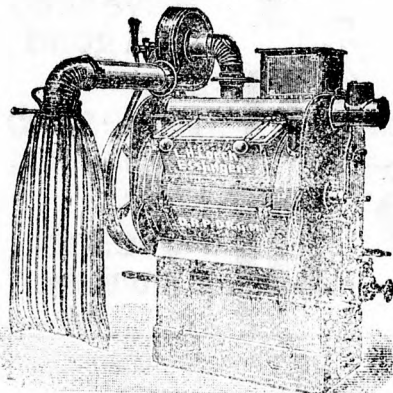
Özv. Engel Vilmosné

legújabb gépe, a tollaknak gőzzel való tisztítására és fertőtlenítésére.

A tisztátalan ágynemű, a porral, piszokkal és egyéb fertőző anyaggal telített tollak a legkülönbözőbb betegségeknek forrásai. Ép ezért kiválóan ajánlatos, hogy a frissen tépt és a már használt tollakat időközönként alaposan megtisztítsuk. A tisztításnak eddigi legelőkelőbb módja a gőzzel való tisztítás. Igen tisztelt üzletfeleim kívánságára eddigi vegytisztító és ruhafestő műhelyemet kiegészítettem egy:

tolltisztító és fertőtlenítő !!

géppel, amelynek segítségével üzletfeleim jelenlétében a tollakat minden tisztátalanságtól megmentem. A tisztítás eredményéről minden dicséretemenél ékebben szól m. t. várm. főorvosunk személyes tapasztalatán alapuló nagybecsű nyilatkozata.

Orvosi nyilatkozat.

A fent jelzett ágytoll tisztító és mosógép működési eredményének személyes megfigyelése alapján ezennel igazolom, hogy a tollaknak gőzzel való tisztítása által a vízben oldható minden rossz anyagot eltávolíthatunk, megsemmisíthetünk minden bacillust és minden a tollra káros állatkát. Elismerem, hogy a tollaknak tisztítása a leghasznosabb dolgok egyike és feltétlenül szükséges és ajánlatos, hogy úgy a frissen tépt tollak, valamint az ágytollak időközönként, — még ha egészséges emberek által is használtak — gőzzel tisztíttassanak.

Fogaras, 1910. szept. 10.

Dr. Losman Henrik,
vármegyei főorvos.

A tollak tisztítása kilogrammonként 60 fillerbe kerül!

!! Nagyobb mennyiség tisztításánál előnyösebb árat szabunk !!

Midőn m. t. üzletfeleimnek további bizalmát is kérem, nem mulasztom el ujalag ismét szives figyelmüket felhívni: gőzerőre berendezett ruhafestő és vegytisztító intézetemre.

Kiváló tisztelettel **Özv. Engel Vilmosné.**
Apor-utca 8. sz.

Tavaszi nagy szövet-vásár!

Weiner Mátvás

divatruházában

BUDAPEST, Andrassy-ut 3. szám.

Ezen olcsóságáról országszerte ismert cégnél a nagy tavaszi szövetvásár megkezdődött, mely alkalommal az összes tavaszi újdonságok meglepő olcsó árakon kerülnek eladásra. U. m.

120 cm. széles gyapju voile mind. színben	1.96
120 " " tavaszi csikos rubakelmék	5.50
120 " " angol kelmék	2.30
120 " " tavaszi bluz kelmék	1.70
120 " " mosó grenadin	2.30
72 " " selyemszálu ruhavászon	—58 és —78
80 " " jól mosható perkalinok	—42 és —72
80 " " mosó delainok	—50 és —78
80 " " mosó grenadinok	—58 és —96
remek minták	1.56 és 1.96
Léghimizsek, csipkeszövetek és madeirák	—58, —78 és —96
Taffet camelion és Satin d.schin (szintjatszó) legújabb bluz- és ruha-újdonság	1.80, 2.70 és 3.30
Leszabott himzett zefir bluz mind. színben	1.50
" fehér himzett selyem batistsbluz	1.96
" selyem ripsz vászonbluz hímzeve, remek minták minden színben	2.70
Kész csipkebluzok I. II. III. nagyságban csak fehérben a legjobb szabásuak (Japán)	1.96, 2.50 és 3.50
Madeira himzett batistsbluz 3., 4. és 5. 500 drb. 2 m. hosszú selyem schalkendő fehér alapszínes rózsákkal	2.50

Újdonság! „Monna Lisa“

női szalmakalap a legdivatosabb fazon minden dísz nélkül viselhető . . . 5.40
A tavaszi és nyári szövet és mosó újdonságok gazdag választéku mintagyűjteményét vidékre ingyen és bérmentve küldöm. 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Házi gomba ellen

egyetlen pusztítószer a

SERPULIT

Megöli a házigombát és megvédi ellene.

Hatása biztos. Kérjen prospektust. Ára olcsó

Gyártja és eladja

SERPULIT R-T. Budapest, VII. ker., Damjanics-utca 12.

Főraktár Fogarason

Haupt Dániel vaskereskedő urnál.

Milliók

hasznájják

KÖHÖGÉS

rekedtség, katarrhus, nyálkásodás göres- és hőckhurut ellen a

Kaiser-féle MELL-KARAMELLAT

a „3 fenyővel.“

6050 bizonyítvány orvosok és magánorvosoktól, a biztos eredményért kezdeskednek. Kiválóan ízletes és jóízű Bonbons.

Csomagja 20 és 40 fill., szelence 60 fill. Kapható: Hermann P. János, Dr. Kontesvelter Károly, Steinburgi Pildner F. A. urak gyógyszerárában.

ELSŐ HÉTFALUSI AGYAGIPAR ÉS CSERÉPKÁLYHAGYÁR BÁCSFALU : BRASSÓMEGYE.

Ajánlja legújabb kivitelű

cserepkályhát és kandalóit,

fűtési képességre és kivitelre teljes szavatosság mellett. Szives megkereséseket elintéző és díjmentesen költségvetéssel szolgál a kívánt helységek köbtartalmának beküldése után az ügyvezető:

ALBERTFY SÁNDOR = BRASSÓ.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.

PARTOLJUK A SZÉKELY IPART

Szekely ipari